

УДК 338.48 (477)

Ковальчук Д.С.¹

Гурова Д.Д.²

¹ студ. гр. МТЕ-119м НУ «Запорізька політехніка»,

² канд. геогр. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРИГОДНИЦЬКИЙ ТУРИЗМ – ДИНАМІЧНИЙ СЕКТОР РОЗВИТКУ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ

Пригодницький туризм, за визначенням ЮНВТО – це тур, в якому мають бути три обов'язкові елементи: прямий контакт з природою, пізнавальний момент і фізична активність. Найпоширеніші види – велосипед, сплав на каяках, рафтинг, сноркелінг, археологічні експедиції. До більш складних відносять мототуризм, спелеотуризм, скелелазіння, хелі-скі, кайтсерфінг, трекінг і параглайдинг.

Любителі такого виду туризму значно молодші тих, хто віддає перевагу звичайному відпочинку. Згідно з результатами дослідження, їх середній вік не перевищує 36 років. 57 % клієнтів – чоловіки, причому майже половина з них неодружені або ніколи не були одружені і мають середню зарплату приблизно \$ 3700 на місяць. Такі дані оприлюднила Rata-News.

Цікавим виявився той факт, що активні подорожі як правило простіше і вигідніше організовувати через турфірми. При тому, що більшість любителів такого відпочинку – просунуті користувачі Інтернету, майже 45 % з них при організації поїздки звертаються до послуг туристичних компаній, тоді як в «традиційному» секторі ними користуються, за статистикою, не більше 31 % мандрівників.

Пригодницький туризм – це, насамперед, індивідуальний підхід і подорожі невеликими групами. Організувати пригоди для великої кількості людей – не лише складно, а й небезпечно. Адже справжня пригода передбачає нехай невелику, але частку ризику, непередбачуваності, яка і робить туристів безпосередніми учасниками пригоди. Малий же розмір групи дозволяє забезпечити всім її членам максимум уваги.

Агентства, які займаються організацією пригодницьких турів, пропонують їх учасникам побувати в найкрасивіших куточках Землі. Плавання Амазонкою, сафарі на снігоходах в тундрі, джип-сафарі в Африці, піший трекінг в Непалі або експедиція в джунглі Південної Америки, підкорення Кіліманджаро, або спостереження за рожевими фламінго в Кенії,

фотополювання на білих ведмедів в Канаді, або поїздка на верблюдах в Середній Азії. Все це може бути як складовою частиною туру, так і цілою подорожю.

Сценарій пригодницького туру може режисерувати як голлівудський блокбастер. Поїздка може початися в горах Латинської Америки, переміститися на Мальдіви, а завершитися, наприклад, на альпійських луках або в романтичному Парижі. У ній буде і екстрим, і екзотика, і естетика. При цьому всі інші нюанси звичайних подорожей – транспорт, місця проживання і харчування, перетин кордонів – є лише малозначимими складовими і визначаються метою подорожі.

Пригодницькі тури кордоном – досить дороге задоволення, тому орієнтовані вони на заможну аудиторію. Але гроші не головне – цікавий тур можна провести замками Західної України чи в Чорнобильській зоні – дешево, але від цього не менш захоплююче.

Єдиної формули для створення пригодницьких турів не існує. Хоча в світі вже існує ціла індустрія пригодницького туризму – Adventure Travel. Розроблено вимоги до організації турів та безпеки, одягу, спорядження, харчування. Але ідеї та концепції турів залежать тільки від організаторів та побажань учасників.

Хоча пригодницькі тури можуть включати найрізноманітніші види активного і навіть екстремального відпочинку, переважно вони розраховані на звичайних людей, без спеціальної підготовки або видатних спортивних здібностей.

Турист також захищається від усіх побутових турбот, та й взагалі будь-яких клопотів або фізичних навантажень. Цим пригодницькі тури відрізняються від звичайного дикого туризму. У турі, транспортом керують гіді, речі в горах несуть носильники, їжу готує кухар або ті ж гіді.

Існують і спеціальні маршрути, вимагають досвіду. А деякі тури пов'язані з ризиком і серйозними фізичними навантаженнями, наприклад, подорож на Кольському півострові взимку на собачих упряжках, сходження на Кіліманджаро або Ельбрус.

Під час будь-якого туру забезпечується максимально можливий комфорт, ступінь якого залежить від сценарію і маршруту. Гарне спорядження, якісне харчування, гігієна і повна безпека учасників – це правило. Як і туристична страховка – клієнт, який не має страховки, не може бути допущений до проходження маршруту.

Всі тури і маршрути ретельно опрацьовуються гідями, і тільки після рішення про їх придатність за всіма параметрами (складності, кліматичним умовам, наявності цікавих об'єктів, простоті під'їзду та від'їзду) включаються в актив туроператора. Будь-який ризик при цьому намагаються звести до мінімуму. Проте певну частку можливого екстриму все ж

передбачають. Адже саме в цьому і криється «родзинка» багатьох пригодницьких турів.